

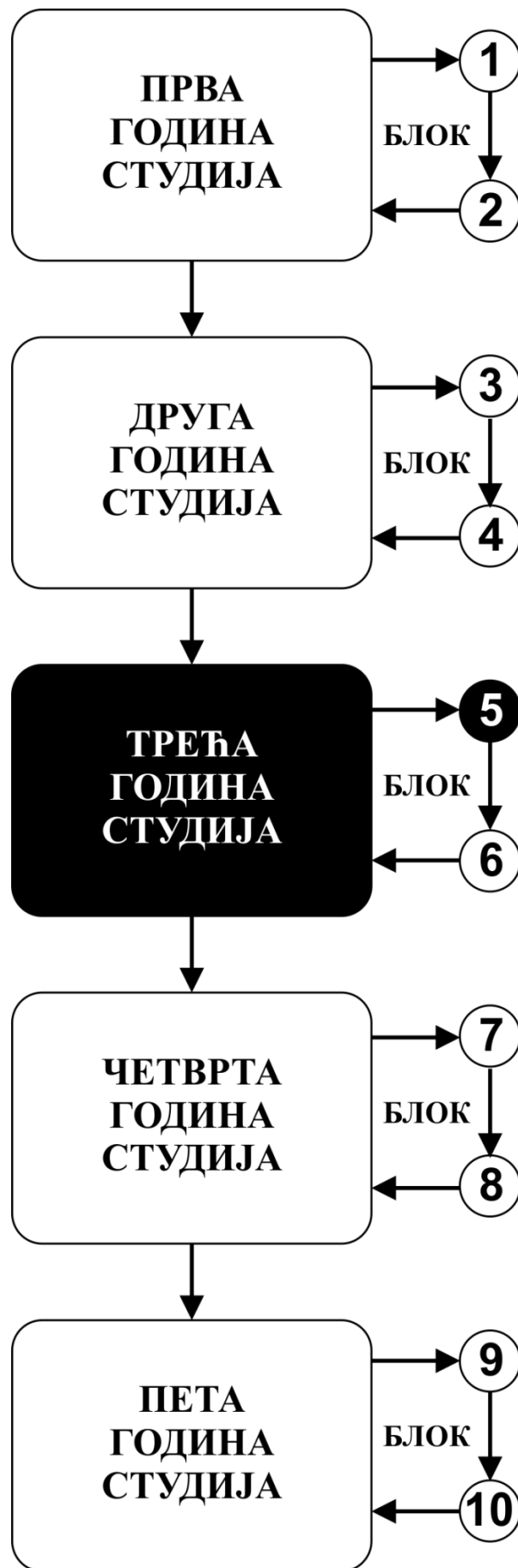

**ИНТЕГРИСАНЕ АКАДЕМСКЕ
СТУДИЈЕ ФАРМАЦИЈЕ**

ТРЕЋА ГОДИНА СТУДИЈА

школска 2018/2019

**ФАРМАЦЕУТСКА ЕТИКА
СА ИСТОРИЈОМ ФАРМАЦИЈЕ**

Предмет:

ФАРМАЦЕУТСКА ЕТИКА СА ИСТОРИЈОМ ФАРМАЦИЈЕ

Предмет се вреднује са 7 ЕСПБ. Недељно има 5 часова активне наставе (2 часа предавања, 3 часа семинара)

НАСТАВНИЦИ И САРАДНИЦИ:

РБ	Име и презиме	Email адреса	звање
1.	Драгана Игњатовић Ристић	Draganaristic4@gmail.com	Редовни професор
2.	Горан Михајловић	goran.sm@eunet.rs	Редовни професор
3.	Владимир Јањић	vladadok@yahoo.com	Ванредни професор
4.	Мирјана Јовановић	drminjaj@yahoo.com	Редовни професор
5.	Милица Боровчанин	milicaborovcanin@yahoo.com	Доцент
6.	Данијела Ђоковић	danijela-kckragujevac@hotmail.com	Доцент
7.	Гвозден Росић	grosic@medf.kg.ac.rs	Редовни професор
8.	Биљана Вулетић	sibil@ptt.rs	Ванредни професор
9.	Слободан Јанковић	Slobodan.jankovic@medf.kg.ac.rs	Редовни професор
10.	Драган Миловановић	piki@medf.kg.ac.rs	Редовни професор
11.	Душан Ђурић	Duca1duca@gmail.com	Редовни професор
12.	Весела Радоњић	Vesela.radonjic@yahoo.com	Доцент
13.	Оливера Миловановић	Olivera.milovanovic09@gmail.com	Доцент
14.	Гордана Радић	vasic_gordana@yahoo.com	Ванредни професор
15.	Бранимир Радмановић	biokg2005@yahoo.com	Асистент
16.	Катарина Никић Ђуричић	kaca_nikic@msn.com	Сарадник у настави
17.	Немања Мурић	nmuric91@gmail.com	Сарадник у настави
18.	Александар Кочовић	Salekkg91@gmail.com	Сарадник у настави
19.	Драгица Селаковић	Dragica984@gmail.com	Сарадник у настави

СТРУКТУРА ПРЕДМЕТА:

Моду л	Назив модула	Недеља	Предавања	Семинар	Слободне активности студента	Наставник-руководилац модула
1	Фармацеутска етика	8	2	3	0	Проф. Драгана Игњатовић Ристић
2	Историја фармације	7	2	3	0	Проф. Драгана Игњатовић Ристић
						Σ 30+15+15=60

ОЦЕЊИВАЊЕ:

Студент савладава предмет по модулима. Оцена је еквивалентна броју стечених поена (види табеле). Поени се стичу :

АКТИВНОСТ У ТОКУ НАСТАВЕ: На овај начин студент може да стекне до 30 поена и то тако што се оцењује активност на предавању.

СЕМИНАРСКИ РАД: студент може да оствари до 10 поена након припреме и одбране семинарског рада.

ЗАВРШНИ ТЕСТОВИ ПО МОДУЛУМА: На овај начин студент може да стекне до 60 поена а према приложеној табели.

МОДУЛ		МАКСИМАЛНО ПОЕНА			
		активност у току наставе	завршни тест	семинар	Σ
1	Фармацеутска етика	15	30		45
2	Историја фармације	15	30		45
	Σ	30	60	10	100

Завршна оцена се формира на следећи начин:

Да би студент положио предмет мора да стекне минимум 55 поена и да положи све модуле.

Да би положио модул студент мора да:

1. стекне више од 50% поена на том модулу
2. стекне више од 50% поена предвиђених за активност у настави у сваком модулу
3. положи модулски тест, односно да има више од 50% тачних одговора.

број освојених поена	оцена
0 - 54	5
55 - 64	6
65 - 74	7
75 - 84	8
85 - 94	9
95 - 100	10

ТЕСТОВИ ПО МОДУЛИМА

МОДУЛ 1.

**ЗАВРШНИ ТЕСТ
0-30 ПОЕНА**

ОЦЕЊИВАЊЕ ЗАВРШНОГ ТЕСТА

Свако питање вреди 1 поен

МОДУЛ 2.

**ЗАВРШНИ ТЕСТ
0-30 ПОЕНА**

ОЦЕЊИВАЊЕ ЗАВРШНОГ ТЕСТА

Свако питање вреди 1 поен

ЛИТЕРАТУРА:

МОДУЛ	НАЗИВ УЦБЕНИКА	АУТОРИ	ИЗДАВАЧ	БИБЛИОТЕКА
Модул 1 и 2	Добра клиничка пракса.		Службени гласик Републике Србије, 2008	
	Комуникација у фармацеутској пракси	Тасић Љ, Крајновић Д, Јоцић Д, Јовић С	Универзитет у Београду - Фармацеутски факултет; 2011	
	Медицинска етика	Марић Ј	Научна књига, 1996	

Сва предавања налазе се на сајту Факултета медицинских наука: www.medf.kg.ac.rs

ПРОГРАМ

ПРВИ МОДУЛ: ФАРМАЦЕУТСКА ЕТИКА

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 1 (ПРВА НЕДЕЉА):

ПОЈАМ ЕТИКЕ, ОСНОВНИ ЕТИЧКИ ПРИНЦИПИ

предавања 2 часа	3 часа семинара
Појам етике. Филозофски концепти значајни за развој етике. Предуслови моралног поступања Основни етички принципи	

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 2 (ДРУГА НЕДЕЉА):

ИСТОРИЈА МЕДИЦИНЕ И ФАРМАЦИЈЕ

предавања 2 часа	3 часа семинара
Развојне фазе медицине и фармације кроз време. Хиландарски медицински кодекс. Историја модерне медицине	

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 3 (ТРЕЋА НЕДЕЉА):

ЗАКЛЕТВЕ И КОДЕКСИ

предавања 2 часа	3 часа семинара
Хипократова заклетва Заклетва сестринства Појам кодекса Деонтологија	

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 4 (ЧЕТВРТА НЕДЕЉА):

ЕТИЧКИ ОДБОРИ ЗДРАВСТВЕНИХ УСТАНОВА

предавања 2 часа	3 часа семинара
Етички одбори здравствених установа Састав етичких одбора Процедура избора Процедура рада	

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 5 (ПЕТА НЕДЕЉА):

ЕКСПЕРИМЕНТ У МЕДИЦИНИ

предавања 2 часа	3 часа семинара
Експеримент у медицини законска одговорност медицинског радника Информисани пританак за испитаника	

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 6 (ШЕСТА НЕДЕЉА):

ЕТИЧКИ ИЗАЗОВИ ИСТРАЖИВАЊА НА ЖИВОТИЊАМА

предавања 2 часа	3 часа семинара
Етички изазови истраживања на животињама Обавезе истраживача у рада су експерименталним животињама Избегвање наношења штете	

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 7 (СЕДМА НЕДЕЉА):

НЕЕТИЧНО ПОСТУПАЊЕ ИСТРАЖИВАЧА

предавања 2 часа	3 часа семинара
Неетично поступање истраживача у фармацији Фалсификовање резултата Фабриковање резултата Плагијаризама	

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 8 (ОСМА НЕДЕЉА):

ЕТИКА ПРЕКЛИНИЧКИХ И КЛИНИЧКИХ ИСТРАЖИВАЊА ЛЕКОВА

предавања 2 часа	3 часа семинара
Етички аспекти преклиничких истраживања лекова Етички аспекти клиничких истраживања лекова Законска регулатива претклиничких истраживања лекова Законска регулатива клиничких истраживања лекова	

ДРУГИ МОДУЛ: ИСТОРИЈА ФАРМАЦИЈЕ

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 9 (ДЕВЕТА НЕДЕЉА):

УВОД У ИСТОРИЈУ ФАРМАЦИЈЕ

предавања 2 часа	3 часа семинара
Историја фармације – дефиниција Области изучавања историје фармације Научне и помоћне дисциплине од значаја за историју фармације Периоди током развоја фармације	

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 10 (ДЕСЕТА НЕДЕЉА):

ФАРМАЦИЈА КАО ЗДРАВСТВЕНА ДЕЛАТНОСТ КРОЗ ВЕКОВЕ

предавања 2 часа	3 часа семинара
Фармација као здравствена делатност кроз векове	

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 11 (ЈЕДАНАЕСТА НЕДЕЉА):

НАЈВАЖНИЈА ОТКРИЋА ЗНАЧАЈНА ЗА РАЗВОЈ ФАРМАЦИЈЕ

предавање 2 часа

3 часа семинара

Лекови кроз векове
Савремена фармација
Речник термина који се користе у фармацији
Симболи значајни за фармацију и медицину

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 12 (НЕДЕЉА):

ИСТОРИЈАТ РАЗВОЈА ЛЕКОВА

предавања 2 часа

3 часа семинара

Историјат развоја лекова
Различити приступи у дизајну лекова
Нове терапијске могућности

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 13 (ТРИНАЕСТА НЕДЕЉА):

ФАРМАЦЕУТ И ДРУШТВО

предавања 2 часа

3 часа семинара

Фармацеут и друштво
Моралне карактеристике фармацеутске здравствене заштите

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 14 (ЧЕТРНАЕСТА НЕДЕЉА):

УЛОГА ФАРМАЦЕУТА У РАДУ СА ОСЕТЉИВИМ ГРУПАМА

предавања 2 часа

3 часа семинара

Посебни аспекти у раду са осетљивим групама

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 15 (ПЕТНАЕСТА НЕДЕЉА):

ЕТИКА У ОГЛАШАВАЊУ ЛЕКОВА; ЕТИЧКИ АСПЕКТИ КРАЈА ЖИВОТА

предавања 2 часа

3 часа семинара

Етички изазови у оглашавању лекова, улога фармацеута; улога фармацеута у раду са пацијентима оболелим од неизлечивих болести

РАСПОРЕД ПРЕДАВАЊА И СЕМИНАРА

МАЈА САЈА (С4)

УТОРАК 17:40 - 21:00

РАСПОРЕД НАСТАВЕ ЗА ПРЕДМЕТ ФАРМАЦЕУТСКЕ ЕТИКЕ СА ИСТОРИЈОМ ФАРМАЦИЈЕ

модул	недеља	датум	време	место	тип	назив методске јединице	наставник
1	1	11.09.	17:40-19:10	C4	П	Појам етике. Основни етички принципи. Предуслови моралног поступања	Проф. Д. Игњатовић Ристић Бранимир Радмановић К. Никић Ђуричић Н. Мурић А.Кочовић
		11.09.	19:15-21:00	C4	С	Основни етички принципи	
	2	18.09.	17:40-19:10	C4	П	Историје медицине и фармације	Проф. Д. Ђурић Катарина Никић Ђуричић А. Кочовић
		18.09.	19:15-21:00	C4	С	Етички принципи и њихова имплементација у фармацији и биомедицини	
	3	25.09.	17:40-19:10	C4	П	Заклетве и кодекси	Проф. В. Јањић Немања Мурић Асс.Б.Радмановић
		25.09.	19:15-21:00	C4	С	Кодекс фармацијске професије	
	4	02.10.	17:40-19:10	C4	П	Етички одбори здравствених установа: састав, процедура избора, процедура рада	Проф. Б. Вулетић Александар Кочовић Н.Мурић
		02.10.	19:15-21:00	C4	С		
	5	09.10.	17:40-19:10	C4	П	Експеримент у медицини, законска одговорност медицинског радника, правно етички проблеми	Проф. Д. Миловановић Доц. О. Миловановић Бранимир Радмановић
		09.10.	19:15-21:00	C4	С	Примена плацеба у призми етике	
	6	16.10.	17:40-19:10	C4	П	Етички изазови истраживања на животињама	Проф. Г. Росић Драгица Селаковић
		16.10.	19:15-21:00	C4	С	Примери неетичног поступања са експерименталним животињама	
	7	23.10.	17:40-19:10	C4	П	Неетично поступање истраживача у фармацији	Проф. С. Јанковић Бранимир Радмановић Александар Кочовић
		23.10.	19:15-21:00	C4	С	Преваре у науци	

РАСПОРЕД НАСТАВЕ ЗА ПРЕДМЕТ ФАРМАЦЕУТСКЕ ЕТИКЕ СА ИСТОРИЈОМ ФАРМАЦИЈЕ

модул	недеља	датум	време	место	тип	назив методске јединице	наставник
	8	30.10.	17:40-19:10	C4	П	Етички аспекти и законска регулатива преклиничких и клиничких истраживања лекова	Доц. М. Боровчанин Катарина Никић Ђуричић
		30.10.	19:15-21:00	C4	С	Примери истраживања која нису спроведена у складу са етиком	
	9	06.11.	17:40-19:10	C4	П	Увод у историју фармације	Проф. Г. Радић Доц. О. Миловановић Александар Кочовић
		06.11.	19:15-21:00	C4	С	Најзначајнији догађаји развоју фармације	
		08.11.	19:05-20:05	C1/C3	ЗТМ	ЗАВРШНИ ТЕСТ МОДУЛА 1	
	10	13.11.	17:40-19:10	C4	П	Фармација као здравствена делатност кроз векове	Проф. Г. Михајловић Александар Кочовић Асс.Б.Радмановић
		13.11.	19:15-21:00	C4	С	Развој улоге фармацеута кроз време	
	11	20.11.	17:40-19:10	C4	П	Најважнија открића значајна за развој фармације	Проф. Г. Радић Доц. О. Миловановић Александар Кочовић Н. Мурић
		20.11.	19:15-21:00	C4	С	Случајна открића у фармацији (фармацеутским истраживањима)	
	12	27.11.	17:40-19:10	C4	П	Историјат развоја лекова, различити приступи у дизајну лекова и нове терапијске могућности.	Доц. М. Боровчанин Катарина Никић Ђуричић Н. Мурић
		27.11.	19:15-21:00	C4	С	Историјат развоја лекова	
	13	04.12.	17:40-19:10	C4	П	Фармацеут и друштво. Моралне карактеристике фармацеутске здравствене заштите	Доц. О. Миловановић Александар Кочовић Асс. Бранимир Радмановић
		04.12.	19:15-21:00	C4	С	Развој фармације у нашој земљи	

РАСПОРЕД НАСТАВЕ ЗА ПРЕДМЕТ ФАРМАЦЕУТСКЕ ЕТИКЕ СА ИСТОРИЈОМ ФАРМАЦИЈЕ

модул	недеља	датум	време	место	тип	назив методске јединице	наставник
	14	11.12.	17:40-19:10	C4	П	Улога фармацеута у раду са осетљивим групама	Проф. М. Јовановић Катарина Никић Ђуричић Бранимир Радмановић
		11.12.	19:15-21:00	C4	С	Етички изазови у раду са осетљивим групама пацијената	
	15	18.12.	17:40-19:10	C4	П	Етика у оглашавању лекова; етички аспекти краја живота	Доц.В. Радоњић Доц. Д. Ђоковић Проф. Д. Игњатовић Ристић Бранимир Радмановић Н.Мурић
		18.12.	19:15-21:00	C4	С	Етички аспекти краја живота. Еутаназија	
		15.01.	11:15-12:15	C3/C4	ЗТМ	ЗАВРШНИ ТЕСТ МОДУЛА 2	
		28.01.	10:00-12:00	C44	И	ИСПИТ (јануарско-фебруарски рок)	